

Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt
Publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap
Graaf de Ferrarisgebouw | Koning Albert II-laan 20 bus 19 | B-1000 Brussel
Gratis telefoon 1700 | Fax +32 2 553 13 50
Email: info@vreg.be
Web: www.vreg.be

Beslissing van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 22 februari 2013

met betrekking tot de aanvraag van [...] tot aanleg van een directe lijn tussen een
windturbine en een bedrijf gelegen aan de [...] te [...]¹

BESL-2013-5

¹ door de publicatie van geanonimiseerde beslissingen probeert de VREG een evenwicht te vinden tussen de
transparantie van het behandelingskader en de confidentialiteit van de gegevens.

De Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt,

Gelet op art. 1.1.3, 30°/1 en art. 4.5.1 Energiedecreet;

Gelet op het Technisch Reglement voor Distributie van Elektriciteit;

Gezien de aanvraag van [...] (hierna: "de Aanvrager"), ontvangen op 4 oktober 2012, tot toelating voor de aanleg, door [...], van een directe lijn tussen een windturbine (hierna: "de Producent") met een vermogen van 2,5 MW, en de klantencabine van gebouw van [...] gelegen aan de [...] te [...] (hierna: "de Afnemer");

Gezien het negatieve advies van de betrokken elektriciteitsdistributienetbeheerder Gaselwest van 13 november 2012;

Overwegende dat de directe lijn, in beide geschetste mogelijke configuraties, zich niet situeert op verschillende kadastrale percelen die aaneensluitend en in handen van dezelfde persoon als eigenaar, opstalhouder of concessiehouder zijn, zodat het om een directe lijn gaat gelegen buiten "eigen site" zoals gedefinieerd in art. 1.1.3, 30°/1 van het Energiedecreet;

Dat immers, in de ene configuratie, een openbare weg overschreden wordt en bijgevolg een perceel betrokken is dat geen kadastraal perceel is², zodat geen sprake kan zijn van aansluitende *kadastrale* percelen;

Dat immers, in de andere configuratie, kadastrale percelen betrokken zijn waarop de eigenaar of opstalhouder van de overige percelen slechts een erfdiensbaarheid geniet; dat er bijgevolg kadastrale percelen betrokken zijn die niet in handen zijn van dezelfde persoon als eigenaar, opstalhouder of concessiehouder als de overige betrokken percelen;

Overwegende dat conform art. 4.5.1 van het Energiedecreet de betrokken distributienetbeheerder om advies gevraagd werd; dat dit advies gevraagd werd aan de netbeheerder van het net waarop de Afnemer, gelet op het aansluitingsvermogen, conform art. III.3.1.3, §3 TRDE aangesloten moet worden en ook op heden is, zijnde elektriciteitsdistributienetbeheerder Gaselwest, die een beroep doet op werkmaatschappij EANDIS;

Overwegende dat de VREG, conform art. 4.5.1 Energiedecreet, bij de beoordeling van een aanvraag tot toelating voor de aanleg van een directe lijn rekening houdt met (1°) de risico's inzake inefficiëntie, (2°) de risico's inzake veiligheid, (3°) de impact op de nettarieven, (4°) de waarborg van de rechten van afnemers, alsook (5°) de eventuele weigering van een aansluiting op het net door de betrokken netbeheerder of een gebrek aan aanbod tot aansluiting of toegang op het net tegen redelijke economische of technische voorwaarden; dat de criteria hierna opeenvolgend besproken worden;

1° Risico's inzake inefficiëntie

Overwegende dat de distributie van zelf opgewekte stroom via directe lijn een wijze van distributie van elektriciteit naast het bestaande distributienet is;

² Openbare wegen, waterlopen, enz. zijn ongenummerde percelen. Ongenummerde percelen zijn geen kadastrale percelen, want elk kadastraal perceel draagt per definitie een kadastraal perceelnummer waarmee het kadastraal geïdentificeerd kan worden, en waarmee het opgenomen kan worden in de alfanumerieke database en waardoor er een kadastraal inkomen aan kan worden toegekend.

Dat omwille van een efficiënte uitbouw en exploitatie van het distributienet de aanleg van parallelle distributienetten vermeden moet worden en gewaarborgd moet worden dat het bestaande distributienet zo efficiënt mogelijk gebruikt wordt;

Dat de verplichtingen van beheerders van distributienetten en de rechten die de op deze netten aangesloten afnemers hebben, immers grote investeringen vergen;

Dat de tendens naar schaalvergroting (creatie van werkmaatschappijen, het opgaan van gemeentelijke regies in grotere netbeheerders) in de sector van elektriciteitsdistributie erop wijst dat deze investeringen aanzienlijk zijn;

Overwegende dat uit het advies van de distributienetbeheerder blijkt dat er in de onmiddellijke omgeving van de voorziene inplanting van de Producent een (15kV-)distributienet aanwezig is dat voldoende sterk is om zonder bijkomende netuitbreidingen of netversterkingen de Producent aan te sluiten;

Dat immers een distributienet gelegen is ter hoogte van de straat [...] en aan de [...]weg, gelegen respectievelijk ten westen en ten noorden van het perceel waarop de Producent ingeplant zou worden;

Dat de aanleg van de directe lijn derhalve het risico op een inefficiënte uitbouw en exploitatie van het distributienet verhoogt;

Overwegende dat dit risico op inefficiënte uitbouw en exploitatie van het distributienet niet gecompenseerd wordt door netefficiëntiewinst in termen van capaciteit;

Dat, immers, de Afnemer op het distributienet aangesloten blijft én het totale afnamevermogen gegarandeerd moet blijven op dezelfde aansluiting;

Dat het afnamevermogen van de Afnemer afhangt van het piekverbruik van het bedrijf en onveranderd blijft bij de mogelijkheid tot rechtstreekse afname vanuit de Producent; dat de Producent immers een windturbine betreft, die per definitie niet continu produceert;

Overwegende dat, in geval van een afnemer met een permanente minimumafname en een dekking van deze afname door een decentrale productie-eenheid, er door het distributienet in een lagere injectiecapaciteit voorzien moet worden voor de decentrale productie-eenheid, dan het totale productievermogen van deze productie-eenheid, net omdat een deel ervan ter plaatse verbruikt wordt;

Dat dit bevorderlijk is voor de efficiënte benutting van de netinfrastructuur;

Dat deze netefficiëntie in termen van verminderde capaciteitsreservering echter reeds bereikt wordt door de plaatsing van een windmolen op eigen site (WT5 genoemd in het aanvraagdossier);

Dat hierdoor geen netefficiëntiewinst in termen van capaciteit meer geboekt wordt door plaatsing van een tweede turbine, voorwerp van de aanvraag;

Dat de permanente minimumafname van de Afnemer geschat wordt op 0,7 MW en op eigen site reeds een windturbine met een productiecapaciteit van 2,5 MW ingeplant is;

Dat, bij aanleg van directe lijn tussen de Producent en de Afnemer, sprake is van een injectiecapaciteit in de klantencabine van $2 \times 2,5 \text{ MW}$ verminderd met de minimumafname $0,7 \text{ MW} = 4,3 \text{ MW}$;

Dat, *zonder* aanleg van directe lijn tussen de Producent en de Afnemer, sprake is van een injectiecapaciteit in de klantencabine van 2,5MW (de Producent, ingelust op distributienet) + 2,5 (WT5)- 0,7MW (minimumafname van de Afnemer);

Dat er geen verschil is in injectiecapaciteit tussen een configuratie met en zonder directe lijn tussen Producent en Afnemer, daar $2 \times 2,5\text{MW} - 0,7\text{MW}$ gelijk is aan $2,5\text{MW} + (2,5 - 0,7)\text{MW}$;

Dat bovendien de onthaalcapaciteit door de netbeheerder geëvalueerd wordt ter hoogte van het transformatorstation (op het koppelpunt met het transmissienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit) en dat hierbij de gegarandeerde afname van de Afnemer al in rekening gebracht is; dat het dus voor de bepaling van de beschikbare onthaalcapaciteit op het transformatorstation geen verschil uitmaakt of de aansluiting gebeurt via inlissing op het distributienet of via een directe lijn naar de afnemer;

Dat de eventuele aanleg van een directe lijn ook geen invloed heeft op de bijdrage van de windturbines tot de maximale kortsluitstroom ter hoogte van het transformatorstation, terwijl in het scenario zonder directe lijn de injectie beter verspreid is op het distributienet;

Dat, bijgevolg, de aanleg van directe lijn geen efficiëntiewinsten voor het distributienet teweegbrengt in termen van vrijkomende capaciteit, zodat het hogergenoemde risico op inefficiënte uitbouw en exploitatie van het distributienet hiermee niet gecompenseerd wordt;

Overwegende dat dit risico op inefficiënte uitbouw en exploitatie van het distributienet evenmin gecompenseerd wordt door netefficiëntiewinst in termen van vermeden netverliezen;

Overwegende dat uit het advies van de distributienetbeheerder blijkt het distributienet gelegen is in de onmiddellijke nabijheid van de Producent, en dat het nodige kabeltraject tussen Producent en distributienet niet langer is dan de directe lijn waarvoor toelating gevraagd wordt, in het scenario van overschrijding van openbaar domein, nl. onderboring van de [...]weg;

Dat dus, bij afwezigheid van directe lijn, de door de Producent geproduceerde elektriciteit via een kabel met ongeveer dezelfde lengte naar het distributienet vervoerd wordt;

Overwegende dat bij vergelijking van de situatie mét en zonder directe lijn, geen rekening gehouden kan worden met de netverliezen die plaatsvinden bij energietransport vanuit het distributienet naar de Afnemer, aangezien deze afhankelijk zijn van de fysische vermogensstromen die op hun beurt afhangen van de ogenblikkelijke injecties en afnames van alle netgebruikers op het elektriciteitsdistributienet;

Dat bijgevolg enkel rekening gehouden kan worden met de transformator- en de kabelverliezen als gevolg van het transport van de geproduceerde stroom naar het distributienet;

Overwegende dat bij energietransport van de Producent naar de Afnemer via directe lijn de verliezen niet noemenswaardig verschillend zijn in vergelijking met energietransport over het distributienet hetgeen door de Aanvrager ook bevestigd wordt;

Overwegende dat, concluderend, de aanleg van de directe lijn het risico op een inefficiënte uitbouw en exploitatie van het distributienet verhoogt;

2° Risico's inzake veiligheid

- *art. III.5.1.3 TRDE*

Overwegende dat op grond van art. III.5.1.3 TRDE installaties gelegen achter verschillende toegangspunten zonder expliciete toestemming van de distributienetbeheerder op geen enkele manier met elkaar verbonden mogen worden;

Dat door de directe lijn tussen de Producent en de Afnemer twee installaties met elkaar verbonden zullen zijn;

Dat conform art. III.5.1.3 TRDE met elkaar verbonden installaties slechts één enkel toegangspunt tot het net mogen hebben; dat een tweede toegangspunt tot het net conform art. III.5.1.3 TRDE niet zonder toestemming van de distributienetbeheerder gerealiseerd zou kunnen worden;

Dat bevestigd wordt dat de installaties slechts één enkel toegangspunt tot het net zullen hebben;

- *kruising andere netinfrastructuur*

Overwegende dat twee mogelijke configuraties door de aanvrager geschetst worden, waarbij in het ene geval openbaar domein overschreden wordt, meer bepaald de doodlopende openbare weg [...]weg, en in het andere geval het openbare domein niet overschreden wordt, maar de directe lijn eromheen gelegd wordt via private percelen;

Dat in beide gevallen de aanleg van een elektrische lijn enkele veiligheidsrisico's met zich meebrengt, aangezien in beide gevallen een reeds aanwezige 15kV-distributiekabel van de distributienetbeheerder gekruist moet worden;

Overwegende dat, in de configuratie van een directe lijn met kruising van het openbaar domein, uitgegaan moet worden van het feit dat het openbaar domein per definitie 'voor het gebruik van allen' is, en dus ook gebruikt wordt voor infrastructuren die allen dienen, zoals nutsleidingen;

Dat de aanleg van elektriciteitsleidingen door derden, op openbaar domein, hierdoor een veiligheidsrisico teweeg kan brengen;

Dat aannemers die werken uitvoeren op het openbaar domein, en hiertoe de openbare nutsleidingen lokaliseren, immers het risico kunnen lopen de aanwezigheid van een private kabel over het hoofd te zien, met niet alleen risico op beschadiging van deze kabel, maar ook op letsel bij de aannemer;

Dat begrijpelijk is dat de veiligheid van aannemers op het openbare domein zo goed mogelijk gegarandeerd moet zijn; dat netbeheerders dan ook veeleer weigerachtig zijn om, ondanks het KLIP, private kabels en leidingen aangelegd te zien op openbaar domein;

Dat het particuliere belang bij de aanleg van elektrische kabels, door derden, en enkel dienstig voor deze derden, niet opweegt tegen het algemene belang van de veiligheid;

Dat het veiligheidsrisico weliswaar al deels beperkt is als gevolg van de verplichte registratie van elke kabel en leiding in het KLIP (Kabel- en Leidinginformatieportaal); dat de aanlegger van de directe lijn in zijn aanvraag ook expliciet verklaart kennis te hebben van deze registratieplicht, en dus verantwoordelijk is voor alle gevolgen van een niet-registratie;

Dat de veiligheidsrisico's, voor zover niet ondervangen door het KLIP, bijkomend ondervangen kunnen worden door de domeinbeheerder, die om redenen van algemeen belang de domeintoelating kan weigeren of in deze toelating voorschriften inzake wijze van aanleg of tracé kan opnemen;

Overwegende dat, in de configuratie van een directe lijn over private percelen, er eveneens een kruising van het distributienet plaatsvindt, waardoor dezelfde veiligheidsrisico's rijzen als bij kruising van het openbaar domein;

Dat ook in dit scenario de veiligheidsrisico's weliswaar al deels beperkt zijn als gevolg van de verplichte registratie van elke kabel en leiding in het KLIP (Kabel- en Leidinginformatieportaal), maar tevens voorwaarden aan de toelating van de aanleg van de directe lijn kunnen verbonden kunnen worden, zoals overleg met de netbeheerder bij aanleg, de bepaling van het exacte tracé, enzovoort;

Dat, concluderend, de veiligheidsrisico's die rijzen door kruising met andere nutsvoorzieningen waaronder het publieke distributienet, in minstens één van de voorgestelde configuraties (aanleg al dan niet met kruising van de openbare weg) te ondervangen zijn mits het bepalen van specifieke voorwaarden;

3° Impact op de nettarieven

Overwegende dat de exploitatie van directe lijnen inhoudt dat de netbeheerder een deel van de klanten verliest die bijdragen in de kosten van het netbeheer en de openbaredienstverplichtingen; dat bijgevolg de distributienettarieven voor de overige netgebruikers verhogen, in de mate dat een deel van deze kosten voor de netbeheerder vaste kosten zijn die niet proportioneel verminderen bij het verlies van bepaalde klanten;

Dat het inkoppelen van de productie-installatie op de binneninstallatie van de Afnemer een impact heeft op de nettarieven, aangezien hierdoor een deel van de distributienettarieven vermeden wordt in hoofde van de Afnemer;

Dat dit weliswaar eigen is aan elke rechtstreekse afname van stroom van een productie-installatie via directe lijn;

Overwegende dat de aanleg van de directe lijn geen negatieve impact op de tarieven heeft die verder gaat dan deze intrinsieke impact;

4° Rechten van de Afnemer

Overwegende dat, bij beoordeling van dit criterium nagegaan wordt of, en in welke mate, bij aanleg van een directe lijn de rechten van de Afnemer gevrijwaard worden;

Overwegende dat de Afnemer, via zijn klantencabine, een eigen aansluiting op, en dus toegang tot, het net heeft en zal behouden;

Dat hij de rechten die voortkomen uit een rechtstreekse toegang tot het distributienet behoudt;

Dat hij dan ook geen rechten verliest door de verbinding, via directe lijn, met de productie-installatie;

Overwegende dat de rechten van de Afnemer gevrijwaard zijn;

5° Eventuele weigering van een aansluiting op het net door de betrokken netbeheerder of een gebrek aan aanbod tot aansluiting of toegang op het net tegen redelijke economische of technische voorwaarden

Overwegende dat bij beoordeling van een aanvraag tot toelating van de aanleg van een directe lijn rekening gehouden wordt met de toegankelijkheidsmogelijkheid van de Producent tot het net;

Dat het feit dat de Producent niet aangesloten kan worden, of de voorwaarden voor aansluiting technisch of economisch onredelijk zijn, een relevant element is voor een eventuele toelating van een directe lijn;

Overwegende dat, voorafgaand aan de aanvraag tot toestemming van aanleg van een directe lijn, de distributienetbeheerder een studie uitvoerde met betrekking tot de aansluiting op het net van de windturbine;

Dat deze studie aan de Aanvrager overgemaakt werd bij brief van 31 mei 2012;

Dat de studie de aansluiting van de betreffende windmolen met een vermogen van 2500 kVA injectie en 100 kVA afname, op het distributienet via individuele inlissing, in te planten op "terrein [...]", als voorwerp had;

Dat uit de studie blijkt dat de aansluiting gerealiseerd kan worden zonder kabelwerken op het distributienet, en uitgevoerd kan worden binnen 18 werkweken na het verkrijgen van de schriftelijke bestelling van de aansluitingsaanvraag, en dit tegen de gangbare tarieven;

Dat de Aanvrager evenwel stelt dat deze studie niet van toepassing is wegens onvolledige en gedateerde informatie over het project, waardoor geen aanbod tot aansluiting op het net van de netbeheerder bestaat;

Overwegende dat de bewering dat de studie onvolledig en gedateerd is, niet leidt tot de vaststelling dat er een weigering van een aansluiting of toegang tot het net voorligt;

Dat, als niet met de voorliggende studie rekening gehouden mag worden omdat deze niet relevant zou zijn, en geen studie voorligt die wél gebaseerd is op volledige en actuele gegevens, alleen vastgesteld kan worden dat er geen weigering tot aansluiting voorligt, en er *a fortiori* niet aangetoond is dat het aanbod tot aansluiting niet tegen redelijke economische of technische voorwaarden kan gebeuren;

Overwegende dat het de Aanvrager toekomt om, indien hij zich met het oog op een aanvraag tot toelating voor aanleg van een directe lijn wil beroepen op het feit dat de aansluiting op het distributienet geweigerd werd of de aansluitingsvoorwaarden van een aansluiting technisch of economisch onredelijk geacht moeten worden te zijn, het bewijs hiervan te leveren;

Dat dergelijke aansluitingsaanvraag conform het Technisch Reglement Distributie Elektriciteit door diegene die een aansluiting op het distributienet wenst, aangevraagd moet worden;

Dat de netbeheerder in het kader van een aanvraag tot toelating van aanleg van een directe lijn advies verleent en zich daarbij onder meer uitsprekt over de aansluitbaarheid van de Producent op het distributienet; dat hierbij integraal verwezen werd naar de studie van 31 mei 2012;

Overwegende dat de voorliggende studie van 31 mei 2012 inderdaad niet onvolledig of gedateerd is doordat elementen met betrekking tot de gewenste aanleg van een directe lijn tussen Producent en Afnemer op dat moment nog niet gekend waren, of sindsdien gewijzigd zouden zijn;

Dat de studie uitging van een windturbine met injectievermogen van 2500 kVA, en het voorwerp van deze beslissing inderdaad een windturbine met een vermogen van 2,5 MW betreft;

Dat bij beoordeling van de toegangsmogelijkheid tot het net van de Producent immers net nagegaan wordt of, en zoja, onder welke voorwaarden, de Producent op het net kan worden aangesloten;

Dat elk gegeven met betrekking tot de aanleg van een directe lijn hierbij irrelevant is;

Overwegende dat de Aanvrager uiteenzet dat de aansluitingsvoorwaarden, beschreven in de studie van 31 mei 2012 van de netbeheerder, onredelijk zijn, doordat (1) "tweemaal betaald moet worden voor hetzelfde vermogensrecht", en (2) de meerkosten ten opzichte van een configuratie met directe lijn, groot zijn;

Dat bij aansluiting op het distributienet immers een vermogensrecht van 2500 kVA moet worden betaald, terwijl bij configuratie met directe lijn een reeds vroeger aangekocht vermogensrecht in rekening kan worden gebracht;

Dat de meerkosten bestaan uit de kost voor een nieuw (hoogspannings)aansluitingspunt, inclusief hoogspanningscabine, daar op de site momenteel nog geen elektriciteitsaansluiting aanwezig is;

Dat bij de beoordeling van de redelijkheid van de technische of economische voorwaarden, in tegenstelling tot wat de Aanvrager meent, niet zozeer een vergelijking gemaakt wordt tussen de kostprijs voor configuratie met en zonder directe lijn, maar voornamelijk beoordeeld wordt of de aansluiting van de Producent op het net dermate bijzondere eisen stelt dat de technische voorwaarden hiervoor onredelijk zijn, of de prijs voor de aansluiting –samengesteld op basis van de gangbare, door de bevoegde regulator goedgekeurde tarieven– onredelijk is;

Dat het feit dat een nieuw aansluitingspunt gecreëerd moet worden geen onredelijke eis is;

Dat de kost voor de Producent met betrekking tot vermogensrecht, bemetering, transformatoren en cabines, bij inlissing op het distributienet, niet als economisch onredelijke voorwaarde beschouwd kan worden om de enkele reden dat deze kosten onbestaand of lager zouden zijn bij aanleg van een directe lijn;

Dat, ondergeschikt, vastgesteld moet worden dat ook in geval van aanleg van een directe lijn voorzien moet worden in metering en beveiliging om te voldoen aan alle geldende technische voorschriften, inclusief de groenestroommeting door de distributienetbeheerder;

Overwegende dat er dus noch een weigering van een aansluiting op het net door de betrokken netbeheerder, noch een gebrek aan aanbod tot aansluiting of toegang op het net tegen redelijke economische of technische voorwaarden voorligt;

Algemene conclusie

Overwegende dat geconcludeerd kan worden dat, hoewel de rechten van de Afnemer voldoende gewaarborgd zijn, er geen impact op de nettarieven is die niet louter intrinsiek is, en de veiligheidsrisico's die rijzen door kruising met andere nutsvoorzieningen waaronder het publieke distributienet, mits passende voorwaarden, ondervangen kunnen worden, de aanleg en exploitatie van deze directe lijn een te groot risico op inefficiënte uitbouw en exploitatie van het distributienet teweegbrengt, temeer er geen weigering van een aansluiting op het net door de betrokken netbeheerder, noch een gebrek aan aanbod tot aansluiting of toegang op het net tegen redelijke economische of technische voorwaarden, voorligt;

Beslist:

Enig artikel. de toelating voor aanleg van de directe lijn door [...] te [...] tussen een windturbine enerzijds, en firma gelegen aan de [...] te [...], anderzijds, **niet** te verlenen.

Voor de VREG

Brussel,

André Pictoel
Gedelegeerd Bestuurder